

The Holy See

KATEHEZA PAPE FRANJE

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 12. siječnja 2022.

[[Multimedia](#)]

Biblijsko čitanje: *Mt 13, 54-55.57*

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Evandelisti Matej i Marko za sv. Josipa kažu da je bio „drvodjelja“ odnosno „stolar“. Maločas smo čuli da su ljudi iz Nazareta, čuvši što je Isus govorio, pitali: „Nije li ovo drvodjeljin sin?“ (13, 55; usp. *Mk 6, 3*). Isus se bavio očevim zanatom.

Grčki izraz „tekton“, koji se koristi za opis Josipova posla, različito je prevedena. Latinski crkveni oci preveli su ga kao „drvodjelja“. No, imajmo na umu da se drvo u Palestini, u Isusovo vrijeme, osim za izradu plugova i raznog namještaja, koristilo i za gradnju kuća, koje su imale drvena vrata i prozore i krovove terasa od greda međusobno spojenih granama i zemljom.

Zato je „drvodjelja“ ili „stolar“ širok pojam, koji je označavao kako zanatlije koji su obrađivali drvo tako i radnike koji su obavljali poslove vezane uz građevinu. Prilično naporan posao, jer su morali obrađivati teški materijal, kao što je drvo, kamen i željezo. S materijalne strane nije osiguravao veliku zaradu, što se može zaključiti iz činjenice da su Marija i Josip, prikazujući Isusa u Hramu, prinijeli dvije grlica ili dva golubića (usp. *Lk 2,24*), kako je to propisivao Zakon za siromašne (usp. *Lev 12, 8*).

Isus je, dakle, kao mladić od oca izučio ovaj zanat. Zato su se, kad je kao odrastao počeo propovijedati, njegovi sumještani u čudu pitali: „Odakle ovomu ta mudrost i te čudesne sile?“

(Mt 13, 54), „i sablažnjavahu se o njega“ (usp. r. 57), jer je bio drvodjeljin sin, ali je govorio kao zakonoznanac i sablažnjavali su se zbog toga.

Ovaj biografski podatak o Josipu i Isusu sjeti me na sve radnike diljem svijeta, posebno one koji obavljaju naporan poslove u rudnicima i nekim tvornicama; na one koji su iskorištavani radom na crno; na žrtve rada – vidjeli smo kako ih je u Italiji u posljednje vrijeme bilo nekoliko; na djecu koja su prisiljena raditi i na one koji kopaju po smetlištima ne bi li pronašli nešto korisno za razmjenu... Dopuštam si ponoviti ono što sam već rekao: nevidljivi radnici, radnici koji obavljaju mukotrpne poslove u rudnicima i nekim tvornicama: mislimo na njih. Na one koji su izrabljeni radom na crno, na one koji daju plaću na ruke, kriomice, potajno, bez plaćanja mirovinskog, bez ičega. I ako ne radiš nemaš nikakvu sigurnost. Danas je rad na crno vrlo raširen. Sjetimo se žrtava rada, nesreća na radu; djece koja su prisiljena raditi: to je užasno! Djeca koja su u dobi za igru moraju se igrati, no, naprotiv, prisiljena su raditi kao odrasli. Sjetimo se one jadne djece koja kopaju po smetlištima da pronađu nešto korisno za razmjenu. Sve su to naša braća i sestre, koji tako zarađuju za život, radeći poslove kojima im se ne priznaje njihovo dostojanstvo! Mislimo na to. I to se događa danas, u svijetu, to se danas događa! Ali, mislim i na one koji su bez posla: koliki idu kucati na vrata tvornica, poduzeća: „Ima li kakvog posla?“ – „Ne, nema, nema...“. Manjak posla! I mislim također na one koji se osjećaju povrijeđenima u svojem dostojanstvu zato što ne nalaze posla. Vraćaju se kući: „Jesi li našao što?“ – „Ne, ništa... otišao sam u Caritas i nosim kruh“. To što ti daje dostojanstvo nije donijeti kući kruh. Možeš ga uzeti iz Caritasa: ne, to ti ne daje dostojanstvo. Ono što ti daje dostojanstvo jest zaraditi taj kruh i ako mi ne damo našim ljudima, našim muškarcima i ženama, sposobnost da zarade kruh, to je društvena nepravda u tome mjestu, u toj zemlji, na tome kontinentu. Obnašatelji vlasti moraju dati svima mogućnost da zarade svoj kruh, jer im ta zarada daje dostojanstvo. Rad je pečat dostojanstva i to je važno. Mnogi mladi, mnogi očevi i majke proživljavaju dramu što nemaju posao koji bi im osigurao miran život, žive od danas do sutra. I mnogo puta traženje posla postaje toliko dramatično da ih dovede do točke da potpuno izgube nadu i želju za životom. U ovom vremenu pandemije mnogi su – kao što znamo – izgubili posao, a neki su, pritisnuti nesnosnim teretom, otišli tako daleko da su si oduzeli i život. Danas se želim sjetiti svakoga od njih i njihovih obitelji. Zastanimo kratko u šutnji spominjući se tih muškaraca, tih žena očajnih zato što ne nalaze posao.

Ne vodi se dovoljno računa o činjenici da je rad bitna sastavnica ljudskog života, pa i na putu posvećenja. Rad ne služi samo tome da si osiguramo pravu egzistenciju: to je također mjesto gdje izražavamo sebe same, osjećamo se korisnima i učimo veliku lekciju konkretnosti koja pomaže da duhovni život ne postane spiritualizam. Nažalost, međutim, rad je često talac socijalne nepravde i, umjesto da je sredstvo humanizacije, postaje egzistencijalna periferija. Mnogo se puta pitam: kojim duhom obavljamo svoj svakodnevni posao? Kako se suočavamo s teškoćama? Promatramo li svoju aktivnost samo u odnosu na sebe same ili i na druge? Rad je, naime, način izražavanja naše osobnosti, koja je po svojoj naravi relacijska. Rad je također način izražavanja naše kreativnosti: svatko obavlja svoj posao na svoj način, vlastitim stilom; isti posao ali na različit način.

Lijepo je misliti na to da je i sâm Isus radio, te je to umijeće izučio upravo od svetoga Josipa. Trebamo se danas zapitati što možemo učiniti kako bismo vratili vrijednost rada; kakav doprinos, kao Crkva, možemo dati kako bi se rad oslobodilo logike čistog profita te ga se promatralo kao temeljno pravo i dužnost osobe, koja iskazuje i povećava svoje dostojanstvo.

Draga braćo i sestre, zbog svega toga želim danas izmoliti s vama molitvu koju je sveti Pavao VI. uputio svetome Josipu 1. svibnja 1969.:

O, sveti Josipe, zaštitniče Crkve,

ti koji si, uz utjelovljenu Riječ,

svakodnevno radio kako bi zaradio za kruh,

crpeći od njega snagu za život i rad;

ti koji si iskusio tjeskobu sutrašnjice,

gorčinu siromaštva, nesigurnost rada;

ti koji danas zračiš primjerom svog lika,

poniznog pred ljudima,

ali vrlo velikog pred Bogom,

štiti radnike u njihovoj teškoj svakodnevnoj egzistenciji,

braneći ih od obeshrabrenja,

od negirajuće pobune,

kao i od napastî hedonizma;

i očuvaj mir u svijetu,

onaj mir koji jedini može jamčiti razvitak narodâ.

Amen.
